

Fik historisk interesse allerede i barndommen

Elly Mardal, der nu fylder 70 år, har de seneste 26 år undervist tusinder af thyboer i slægtsforskning, egnshistorie og læsning af gotisk håndskrift

Af Villy Dall

Det var en kasse med faderens gamle bøger, der vakte den historiske interesse hos en lille pige i Grurup. Hun hed dengang Elly Knakkegaard Pedersen, men er nu kendt som Elly Mardal. Bøgerne viste sig nemlig at være historiske romaner, bl.a. Ingemanns, og selv om faderen, Otto Pedersen, ikke mente, det var læsning for børn, blev de slugt på pigekammeret. Enebarnet Elly lærte nemlig tidligt at læse, og det har hun gjort flittigt siden.

Når Elly Mardal i morgen, søndag, fylder 70 år og har indbudt venner og be-

kendte, herunder ikke mindst gamle elever, til åbent hus i Ydby Forsam-

lingshus, vil mange sikkert møde frem. Gennem de seneste 26 år har hun nemlig undervist omkring et par tusinde thyboer i slægtsforskning, egnshistorie og ikke mindst læsning af gotisk håndskrift. Kurserne er alle afviklet inden for Liberalt Oplysnings Forbund (LOF), men de har geografisk været spredt fra Klitmøller og Tømmerby i nord til hele det nuværende Sydthy Kommune.

Efter at hun havde forladt børneskolen og husmandshjemmet i Grurup

var hun bl.a. på højskolerne i Odder og Snoghøj. Siden underviste hun i mange år i gymnastik, men som helt ung var hun også lærer på Rudme Friskole på Fyn. Det var under besættelsen, og hun havde de mindste børn til dansk, regning, gymnastik og håndgerning.

Senere nåede hun i et par år at passe mejeriudsalget i Hurup, uddanne sig til kontrolassistent og arbejde som sådan for kvægavlsforeningerne i områderne Sennels og Thisted Landsogn samt Vestervig-egnen.

Men i 1948 blev hun gift med Hjalmar Mardal fra Boddum. Først boede de fire år i Baunhøjgård, men flyttede så til hans fødehjem, nuværende Burhøjgårdsvej 2, hvor de har boet siden. Gården har i øvrigt til næste år 150 års jubilæum som slægtsgård, og den gik for tre år siden videre til femte generation, deres yngste søn Anker.

I alt fire børn - tre drenge og en pige - blev opfostret i hjemmet, hvor landbruget blev drevet med planteavl og svin. Men den historiske interesse var der hele tiden hos begge ægtefæller. Allerede midt i 1950'erne begyndte de virkelig at dyrke interessen og blev efterhånden så erfarne, at de blev professionelle genealoger (slægtsforskere, red.) og fik opgaver for Dansk Slægtsforskning, siden Anearkivet. De har gennem årene

Siden 1952 har Elly Mardal boet sammen med sin familie, der også omfatter fire børn, i Hjalmar Mardals fødehjem ved Limfjorden. Foruden at drive landbruget har parret næsten lige siden arbejdet som professionelle genealoger.

Det er efterhånden blevet til en lang række bøger og artikler om lokalhistoriske emner i Sydthy. I dag skriver Elly Mardal disse her ved computeren. Foto: Peter Mørk

besøgt stort set alle arkiver i Danmark, men naturligt nok mest Det Nørreyske Landsarkiv i Viborg. I 1968 begyndte Elly Mardal så at undervise i LOF.

Siden 1972 har Elly og Hjalmar Mardal været med til at opbygge Sydthy Egns-historiske Arkiv i Sydthy Biblioteks regi, og i 1983 fulgte så initiativet til Egns-historisk Forening for Sydthy.

Det havde gennem fem-seks år været diskuteret på hendes kursushold, hvordan interessen skulle ud-møntes mere konkret, og så blev foreningen endelig stiftet 16. januar 1984 med 69 medlemmer. Allerede ved årets udgang var der 367, og nu er der langt over 1.200.

Medlemstallet stiger støt hvert år, især lige efter ud-givelsen af en ny årbog i november ved foreningens generalforsamling. Den første kom i 1984, og i forbindelse med årbøgerne har Elly Mardal arbejdet med mange forskellige emner inden for den lokale historie. Men det er ikke blevet ved det.

Der har også været bud efter hende ved en række jubilæer. Da Hurup Brugsforening i 1985 fyldte 100 år, skrev hun en bog, og det samme gjaldt ved Dover Plantages 100 års jubilæum i 1988. Da Hurup Håndværker- og Borgerforening rundede seklet i 1989, skrev hun en jubilæumsavis. To bøger er lavet i samarbejde

med foreningens nuværen-de næstformand, klitplan-tør Eigil T. Andersen, Lod-bjerg, nemlig i anledning af Ashøje Plantages og Hvid-bjerg vesten Å Plantages 100 års jubilæer, begge i 1992. Sammen redigerede og skrev de to også en stor del af jubilæumsbogen, da Det Thylandske Landøko-nomiske Selskab i 1991 havde 150 års jubilæum:

– Det var særlig glæde for mig, fortæller Elly Mar-dal, for min tipoldefar var med til at oprette forenin-gen i 1841, mens min olde-far var med til at dele den i 1889, da Nordthy Landbo-forening blev skilt ud.

Elly Mardal var også med, da Viborg Amt i 1991-92 indsamlede gamle

film i Sydthy og fik dem kopieret over på video. I alt 300 timers video om gamle dage blev det til.

Endelig har hun ofte bi-draget med historiske ar-tikler i nærværende dag-blad, og hver uge har hun sin egen digtklumme i Thy-lands Avis med kommenta-rer til ugens begivenheder.

Endelig skal det nævnes, at hun i arkivets regi har udarbejdet vielsesregistre for samtlige sogne i Sydthy og brandtaksationsregistre for det område, som omfat-tede Hassing og Refs herre-der – altså foruden den nuværende Sydthy Kom-mune også Thyholm og Je-gindø samt Snedsted, Søn-derhå, Hørsted, Haring og Stagstrup sogne